

עפ"ת 27067/11/14 - משה תל אור נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 27067-11-14 תל אור נ' מדינת ישראל 12 מרץ 2015

בפני הרכב כב' השופטים:

י' גריל, שופט בכיר (אב"ד)

כ' סעב, שופט

ש' ברלינר, שופט עמית

המערער:

משה תל אור

ע"י ב"כ עו"ד ע. מיכלין

נגד

המשיבה:

מדינת ישראל באמצעות פרקליטות מחוז חיפה - פלילי

ע"י ב"כ עו"ד גב' ירין שגב

פסק דין

1. המערער, יליד 1941, הורשע לפי הודייתו בשלוש עבירות שיוחסו לו בכתב האישום המתוקן שהונח בפני כב' השופט קאופמן בבית משפט השלום בעכו, ב-ת.פ. 6675-05-13, (להלן: "**בית משפט קמא**"): נהיגה בלא זהירות ובקלות ראש וגרימת נזק, עקיפה בדרך לא פנויה, וכן גרימת מוות ברשלנות. לאחר שעמד בפני בית המשפט תסקיר של שרות המבחן, ונשמעו טיעוני הצדדים לעונש, הוטלו על המערער בגזר הדין מיום 2.10.14 עונשים אלה: שישה חודשי מאסר בפועל, 6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים לבל יעבור המערער עבירה של נהיגה בזמן פסילה, וכן פסילת רישיון הנהיגה לתקופה של 7 שנים.
2. המקרה עצמו הוא מיום 2.12.13, כאשר המערער נהג במכונית מסוג מזדה, סטה לנתיב הנגדי כדי לבצע עקיפה שעה שממול, במרחק מספיק, כך חשב המערער, מתקרבת מכונית יונדאי. המערער לא הצליח להשלים את העקיפה, סטה שמאלה וכך עשה גם הרכב האחר, ארעה התנגשות בין שני כלי הרכב, ונוסעת ברכב היונדאי, הגב' ויולט דמרי ז"ל, ילידת 1931, נהרגה ושני הנהגים נפצעו.
3. המערער טוען, כי הענישה שהוטלה עליו חמורה יתר על המידה, ומנגד טוענת המדינה כי הענישה הולמת את הנדרש, ואין הצדקה להתערב בה.
4. גזר הדין מפורט ומנומק, והשיקולים הצריכים לעניין נלקחו בחשבון. כב' השופט קאופמן סבר, כי אין במקרה הנוכחי סיבה בעלת משקל מספיק לחרוג ממתחם הענישה, אותו קבע כ"**מאסר לתקופה שבין שישה לשנים עשר חודשים, וזאת לצד פסילת רישיון בת מספר שנים**" (עמ' 4 של גזר הדין). בהמשך ציין כב' השופט קאופמן כי "**הסיכון כי הנאשם יחזור על המעשה הינו אפסי**"; התייחס למצבו הרפואי והנפשי של המערער, שגם נפצע בתאונה, והגיע למסקנה כי גם "**אם הדבר מצדיק**

הקלה מסוימת בעונש, הוא אינו מצדיק אי הטלת מאסר כלל". לכן הגיע כב' השופט קאופמן למסקנה, כי אין מקום לסטיה ממתחם הענישה במקרה דנן, וקבע: **"לא מצאתי מקום לאפשר ריצוי העונש בעבודות שירות, וזאת לאור הפסיקה והן לאור רמת רשלנותו שכאמור לעיל אינה נמוכה, כך שלדעתי עונש המאסר הינו מחויב בתיק מעין זה".**

5. המערער אחוז חרדה לאפשרות כי יאלץ לשבת בכלא. הוא מבקש, כי נחוס עליו ונאפשר לו לרצות את המאסר בעבודת שירות. בערכאה הראשונה לא נפסקו פיצויים, והוא, אף שאינו אמיד, טען באמצעות סניגורו, בישיבה שהתקיימה בפנינו ביום 25.12.14 (עמ' 2 לפרוט'), כי הוא מוכן לגייס סכום פיצויים של 100,000 ₪, כביטוי לחרטה ואמפטיה כלפי בני משפחת קורבן התאונה. המערער מצידו, מסכים גם כן כי הסכום ייתרם לעמותה כדוגמת "אור ירוק" המקדישה את אמצעיה למלחמה בתאונות הדרכים (ישיבת 22.1.2015) עמ' 6 לפרוט', ובעמ' 5 לפרוט' של ישיבת יום 22.1.15, אף הודיע סניגורו של המערער: **"בקשר לסכום של 100,000 ₪ כפיצוי נוסף למשפחת קורבן העבירה אני מודיע לבית המשפט בוודאות מוחלטת סכום זה ישולם".**

6. בניה של המנוחה סבורים, מנגד, כי הענישה חייבת לכלול מאסר ממש, ואינם מוכנים לכך שהמערער יקנה את חירותו בכסף.

שמענו בישיבה מיום 22.1.2015 את דבריו של אחד מבניה של המנוחה שביטאו היטב את הכאב בו הבנים חשים וסערת הרגשות המציפה אותם.

7. בתום ישיבת 22.1.15, קבענו כי פסק הדין בתיק זה ישומע בתאריך 5.2.15, אך יום קודם לכן, הוגשה מטעמו של המערער בקשה למחיקת הערעור כשבסיפא של ההודעה מציינת עו"ד גב' שירה שנהב ממושרד עו"ד ע' מיכלין, כי היא מאשרת שהמערער חתם בפניה על בקשתו זו, לאחר שהיא הסבירה לו את תוכנה ומשמעותה.

חרף האמור בבקשה שהוגשה מטעמו של המערער, קבענו כי נקיים את ישיבת 5.2.15, שנועדה כאמור כבר לעיל, לשימוע פסק הדין.

8. בישיבת בית המשפט מיום 5.2.15, הודיע סניגורו של המערער כי משפחתו גייסה תרומות של חברים בסכום של 50,000 ₪ אך את הסכום הנוסף של 50,000 ₪ יעלה בידי המערער לשלם רק בשנת 2016 בתשלומים חודשיים לנוכח חובות הרובצים על המשפחה, ובזה היה הרקע להגשת בקשת המחיקה. סניגורו של המערער הציע (עמ' 8 לפרוט') כי המתווה שהוצע בתסקיר שירות המבחן מיום 11.6.14 (בדבר הטלת צו של"צ) יעמוד בעינו ככל שיתאפשר ביצוע תשלום הפיצוי בשני חלקים באופן המפורט לעיל. בהמשך אמר הסניגור בעמ' 9 לפרוט' את הדברים הבאים:

"אנחנו קיבלנו את המתווה שההרכב והמשפחה הסכימו. שלושה חודשים כלא, שלושה חודשים

עמוד 2

עבודות שירות, ו- 50,000 ₪ פיצוי לקרן אור ירוק במזומן. הקרן תהיה על שמה ותשמש כחלופה לאלטרנטיבה. שיקום קשישים לאחר תאונת דרכים. פמ"ח לא הסכימו ומבקשים פסק דין. למתווה הזה אנחנו והמשפחה הסכימה, בהתאם להצעת ההרכב".

9. ב"כ המשיבה חזרה על עמדתה כי העונש שהוטל על ידי בית משפט קמא משקף עונש ראוי ולכן בקשת ב"כ המשיבה היא לדחות את הערעור.

עוד הוסיפה ב"כ המשיבה בתגובה לדבריו הנ"ל של ב"כ המערער:

"לעניין ההצעות שעלו ברגע האחרון והפניות שנעשו למשפחה, אני שוחחתי עם בני המשפחה שנמצאים היום באולם (שניים מתוכם). ההצעה שחבריי הצהירו עליה וההסכמה של המשפחה, לא הייתה לגמרי חופפת".

(ההדגשה שלנו, עמ' 9 לפרוט', ישיבת 5.2.15).

10. ב"כ המערער הגיב על הדברים והודיע כי הוא חוזר מן הבקשה למחיקת הערעור ומבקש שינתן פסק דין בהתאם לטיעונים. שוב חזר הסניגור על כך שסיכום הדברים היה שהמערער ישא בפיצוי של 50,000 ₪ ככל שיהא עליו לרצות מאסר בפועל של שלושה חודשים ואילו יתרת שלושת החודשים תבוצע בעבודות שירות. אך ב"כ המשיבה מתנגדת לכך ואם הפיצוי הנדרש עומד על 100,000 ₪ מבקש ב"כ המערער לחלק את הסכום כך ש- 50,000 ₪ יהיו במזומן ו- 50,000 ₪ בתשלומים ויתאפשר במקרה כזה למערער, לרצות את ששת חודשי המאסר בעבודות שירות. (עמ' 10 לפרוט', ישיבת 5.2.15).

11. אחר הדברים האלה, הוגשה ביום 10.2.15, הודעת ב"כ המשיבה לפיה אין הפרקליטות מקבלת את הצעות בית המשפט לסיום הערעור בהסדר ומבקשת שבית המשפט יתן את פסק דינו.

12. ביום 12.2.15, ניתנה החלטתנו לפיה: **"ככל שהמערער מוכן לקבל על עצמו לשלם פיצוי של 50,000 ₪, יוכל המערער לעשות כן ולהפקיד בקופת בית המשפט את הסכום של 50,000 ₪ וזאת לא יאוחר מתאריך 15.2.15 ולוודא שהעתק מהודעת ההפקדה יומצא גם לפמ"ח [פלילי]" (ההדגשה שלנו).**

ביום 18.2.15, הפקיד המערער בקופת בית המשפט את הסכום של 50,000 ₪.

עד כאן תמצית השתלשלות העניינים מאז הגשת הערעור בפנינו.

13. נקבע בפסיקה כי:

"מדיניות הענישה המחמירה והמרתיעה באה לידי ביטוי בכך שעל-פי רוב הרשעה בעבירות גרם מוות ברשלנות בתאונת דרכים מחייבת עונש מאסר בפועל ופסילת רשיון לתקופה ממושכת",

אך בד בבד צוין בהמשך: **"עם זאת, יש לשקול כל מקרה על-פי נסיבותיו המיוחדות ונסיבותיו האישיות של הנאשם כאינדיבידואל ולאזן בצורה ראויה ביניהן לבין מדיניות הענישה האמורה...."** (ע"פ 6358/10 מחמוד קבהא נגד מדינת ישראל (מיום 24.3.11).

14. ואכן, בפני בית המשפט העליון נדונו מקרים בהם עקב נהיגה רשלנית נגרמה תוצאה טרגית שהביאה לגדיעת חיי אדם, אך בית המשפט העליון הגיע בנסיבות הענין ולאחר בחינה אינדיבידואלית של הנסיבות האישיות למסקנה לפיה עונש המאסר בפועל ירוצה בעבודת שירות: עיינו:

רע"פ 4732/02 ענת סורפין נגד מדינת ישראל (מיום 25.11.02).

רע"פ 4261/04 יעקב פארין נגד מדינת ישראל, פ"ד נ"ו (3) 440, (מיום 6.12.04).

רע"פ 548/05 מאירה לוי נגד מדינת ישראל, (מיום 19.1.06) .

15. בענין פארין הנ"ל, ציין בית המשפט העליון כי אמנם בדרך כלל יוטל מאסר בפועל על נהג שגרם למותם של המשתמשים בדרך ברשלנותו, אולם **"אין זה כלל חלוט ובהחלט ייתכן, כי שיקולי צדק יעמידו בפנינו עילה להתערבות ולהקלה בעונש"**.

16. לנו נראה כי בנתוני המקרה דנן, ומבלי שיהא בדבר כדי להוות תקדים, ניתן להורות כי ששת חודשי המאסר שהוטלו על המערער ירוצו מחציתם, ויום אחד נוסף, במאסר בפועל מאחורי סורג וברית, והיתרה בעבודות שירות.

עניינו בניצול שואה, מבוגר בגילו, (יליד 1941), אשר נוהג מזה כ- 40 שנה, בלא שצבר עבירות תנועה משמעותיות. הוא נפצע קשה בתאונה, נעזר במקל בעל 4 רגליים, ולנהיגה לא יחזור, נוכח פסילת הרישיון לתקופה ארוכה.

נכונותו לפצות ולשלם את הסכום של 50,000 ₪, שאכן הופקד בפועל בקופת ביהמ"ש, יש גם בה משום ביטוי של חרטה, וכך גם יש לראות את הודייתו בעבירות שבכתב האישום המתוקן.

17. לנוכח כל השיקולים שפורטו לעיל, אנו מחליטים בזאת לקבל חלקית את ערעורו של המערער ולהקל במידה מסוימת בעונשו של המערער, כך שתקופת המאסר של 6 חודשים, לפי גזר דינו של בית משפט קמא, תרוצה חלקה (3 חודשים ועוד יום אחד) מאחורי סורג וברית וחלקה (3 חודשים פחות יום אחד) בעבודות שירות, כפי המלצת הממונה.

שאר חלקי גזר דינו של בית משפט קמא עומדים בעינם ללא שינוי.

18. על המערער להתייצב למאסרו (לתקופה של 3 חודשים ועוד יום אחד) בבית המעצר קישון **ביום ראשון 12.4.2015 עד השעה 10:00**, או על פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות או דרכון.

על המערער לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שב"ס טלפונים: 08-9787377, 08-9787336.

19. כמו כן יתחיל המערער לרצות את יתרת שלושת חודשי המאסר פחות יום אחד שהוטלו עליו על דרך של עבודות שירות ולשם כך, עליו להתייצב **ביום ראשון 19.7.2015 עד השעה 08:00 בבוקר ביחידת עבודות שירות, רח' הציונות 14 טבריה.**

המערער מזהר, כי מדובר בתנאי העסקה קפדניים וכל חריגה מכללים אלה יש בה כדי להביא להפסקת עבודות השירות וריצוי יתרת העונש במאסר בפועל, מאחורי סורג ובריח.

20. על פרקליטות מחוז חיפה (פלילי) להודיע לבני משפחתה של המנוחה שהמערער הפקיד את הסכום של 50,000 ₪ בקופת בית המשפט. הפרקליטות תמסור למזכירות בית המשפט את פרטי החשבון שאליו תעביר המזכירות את כספי הפיצויים הנ"ל.

ככל שתעמוד בעינה הסתייגות משפחתה של המנוחה מלקבל את כספי הפיצויים, אנו מורים כי במקרה כזה תוקם קרן מתאימה להנצחת זכרה של המנוחה, או לטובת עמותה שמטרתה היא מלחמה בתאונות הדרכים.

במידת הצורך תוגש לנו על כך בקשה מתאימה.

ניתן היום, כ"א אדר תשע"ה, 12 מרץ 2015, במעמד הנוכחים.

המזכירות תמציא את העתקי פסק הדין הן לשב"ס והן לממונה על עבודות שירות.

שמואל ברלינר, שופט עמית

כמאל סעב, שופט

יגאל גריל, שופט בכיר
[אב"ד]